

P9_TA(2023)0484

Europejski Bank Wodoru

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie Europejskiego Banku Wodoru (2023/2123(INI))

(C/2024/4185)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 194,
- uwzględniając porozumienie przyjęte podczas 21. Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Paryżu 12 grudnia 2015 r. w sprawie Zmian Klimatu (porozumienie paryskie),
- uwzględniając komunikat Komisji z 16 marca 2023 r. w sprawie Europejskiego Banku Wodoru (COM(2023)0156),
- uwzględniając komunikat Komisji z 1 lutego 2023 r. zatytułowany „Plan przemysłowy Zielonego Ładu na miarę epoki neutralności emisyjnej” (COM(2023)0062),
- uwzględniając komunikat Komisji z 18 maja 2022 r. zatytułowany „Plan REPowerEU” (COM(2022)0230),
- uwzględniając komunikat Komisji z 8 lipca 2020 r. zatytułowany „Strategia w zakresie wodoru na rzecz Europy neutralnej dla klimatu” (COM(2020)0301),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 8 lipca 2020 r. zatytułowany „Impuls dla gospodarki neutralnej dla klimatu: strategia UE dotycząca integracji systemu energetycznego” (COM(2020)0299),
- uwzględniając komunikat Komisji z 10 marca 2020 r. pt. „Nowa strategia przemysłowa dla Europy” (COM(2020)0102),
- uwzględniając komunikat Komisji z 11 grudnia 2019 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu (COM(2019)0640),
- uwzględniając wniosek Komisji z 20 czerwca 2023 r. dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie zmiany rozporządzenia (UE, Euratom) 2020/2093 określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 (COM(2023)0337),
- uwzględniając wniosek Komisji z 20 czerwca 2023 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Platformę na rzecz technologii strategicznych dla Europy („STEP”) oraz zmieniającego dyrektywę 2003/87/WE i rozporządzenia (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 i (UE) 2021/241 (COM(2023)0335),
- uwzględniając wniosek Komisji z 16 marca 2023 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 i (UE) 2019/1020 (akt w sprawie surowców krytycznych) (COM(2023)0160),
- uwzględniając wniosek Komisji z 16 marca 2023 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji produktów technologii neutralnych emisyjnie (akt w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie) (COM(2023)0161),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej ⁽¹⁾, które obecnie jest poddawane przeglądowi,

(¹) Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 54.

- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniającą dyrektywę 2012/27/UE ⁽²⁾, która obecnie jest poddawana przeglądowi,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych ⁽³⁾ (dyrektywa w sprawie odnawialnych źródeł energii),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1804 z 13 września 2023 r. w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych i uchylenia dyrektywy 2014/94/UE ⁽⁴⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z 13 lipca 2009 r. dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylającą dyrektywę 2003/55/WE ⁽⁵⁾, która obecnie jest poddawana przeglądowi,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 ⁽⁶⁾, które obecnie jest poddawane przeglądowi,
- uwzględniając dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 13 października 2003 r. ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającą dyrektywę Rady 96/61/WE ⁽⁷⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej ⁽⁸⁾ („ramowa dyrektywa wodna”), która obecnie jest poddawana przeglądowi,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2022/2576 z 19 grudnia 2022 r. w sprawie zwiększenia solidarności dzięki lepszej koordynacji zakupów gazu, wiarygodnym poziomom odniesienia cen i transgranicznej wymianie gazu ⁽⁹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2021/2085 z 19 listopada 2021 r. ustanawiające wspólne przedsięwzięcia w ramach programu „Horyzont Europa” oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 219/2007, (UE) nr 557/2014, (UE) nr 558/2014, (UE) nr 559/2014, (UE) nr 560/2014, (UE) nr 561/2014 i (UE) nr 642/2014 ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 559/2014 z 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych 2 ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/1184 z 10 lutego 2023 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 przez ustanowienie unijnej metodyki określającej szczegółowe zasady produkcji odnawialnych ciekłych i gazowych paliw transportowych pochodzenia niebiologicznego ⁽¹²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/1185 z 10 lutego 2023 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 poprzez ustanowienie minimalnego progu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w przypadku pochodzących z recyklingu paliw węglowych oraz poprzez określenie metodyki oceny ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, uzyskanego dzięki odnawialnym ciekłym i gazowym paliwom transportowym pochodzenia niebiologicznego oraz pochodzącym z recyklingu paliwom węglowym ⁽¹³⁾,

⁽²⁾ Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 125.

⁽³⁾ Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 234 z 22.9.2023, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 94.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 36.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 335 z 29.12.2022, s. 1.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 427 z 30.11.2021, s. 17.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 169 z 7.6.2014, s. 108.

⁽¹²⁾ Dz.U. L 157 z 20.6.2023, s. 11.

⁽¹³⁾ Dz.U. L 157 z 20.6.2023, s. 20.

- uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/856 z 26 lutego 2019 r. uzupełniające dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do działania funduszu innowacyjnego ⁽¹⁴⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z 19 maja 2021 r. w sprawie europejskiej strategii w zakresie wodoru ⁽¹⁵⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z 19 maja 2021 r. w sprawie strategii europejskiej na rzecz integracji systemów energetycznych ⁽¹⁶⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z 10 lipca 2020 r. w sprawie kompleksowego europejskiego podejścia do magazynowania energii ⁽¹⁷⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z 15 stycznia 2020 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu ⁽¹⁸⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z 14 marca 2019 r. w sprawie zmiany klimatu – europejska, długofalowa i zgodna z porozumieniem paryskim wizja strategiczna na rzecz dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki ⁽¹⁹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z 25 października 2018 r. w sprawie uruchomienia infrastruktury paliw alternatywnych w Unii Europejskiej: czas na działanie! ⁽²⁰⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z 6 lutego 2018 r. w sprawie przyspieszenia innowacji w dziedzinie czystej energii ⁽²¹⁾,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z 14 czerwca 2023 r. w sprawie Europejskiego Banku Wodoru ⁽²²⁾,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z 30 listopada 2023 r. w sprawie Europejskiego Banku Wodoru,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Budżetową,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A9-0379/2023),
- A. mając na uwadze, że UE jest stroną porozumienia paryskiego i zobowiązała się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 55 % do 2030 r. w porównaniu z poziomem z 1990 r. oraz do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r.;
- B. mając na uwadze, że wodór może być wykorzystywany jako surowiec, paliwo lub nośnik energii i może znacząco przyczynić się do odchodzenia od paliw kopalnych w gałęziach przemysłu, w których trudno jest obniżyć emisje, oraz w transporcie ciężkim, w przypadku którego bezpośrednia elektryfikacja nie jest technologicznie możliwa ani konkurencyjna;
- C. mając na uwadze, że w ostateczności wodór może być również wykorzystywany do magazynowania energii, aby zrównoważyć system energetyczny i w ten sposób przyczynić się do integracji systemu energetycznego;
- D. mając na uwadze, że wodór sam w sobie jest pośrednim gazem cieplarnianym i że zwiększa się świadomość jego wpływu na klimat, którym należy się odpowiednio zająć za pomocą środków monitorowania, zapobiegania i łagodzenia w ścisłej współpracy z przemysłem;
- E. mając na uwadze, że w europejskiej strategii wodorowej wyznaczono cel zainstalowania co najmniej 40 GW elektrolizerów wodoru odnawialnego i wyprodukowania 10 mln ton wodoru odnawialnego w UE do 2030 r., a w planie REPowerEU zaproponowano rozszerzenie tego celu o import takiej samej ilości wodoru odnawialnego;
- F. mając na uwadze, że całkowitą inwestycję niezbędną do osiągnięcia tego celu szacuje się na 335–471 mld EUR oraz że konieczne są dodatkowe inwestycje w wysokości 500 mld EUR, aby zabezpieczyć import zakładanej ilości wodoru odnawialnego;

⁽¹⁴⁾ Dz.U. L 140 z 28.5.2019, s. 6.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 15 z 12.1.2022, s. 56.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 15 z 12.1.2022, s. 45.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 371 z 15.9.2021, s. 58.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 270 z 7.7.2021, s. 2.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. C 23 z 21.1.2021, s. 116.

⁽²⁰⁾ Dz.U. C 345 z 16.10.2020, s. 80.

⁽²¹⁾ Dz.U. C 463 z 21.12.2018, s. 10.

⁽²²⁾ Dz.U. C 293 z 18.8.2023, s. 127.

- G. mając na uwadze, że europejski przemysł produkujący elektrolizery wytyczył sobie cel zainstalowanie do 2025 r. co najmniej 25 GW zdolności produkcji, co odpowiada około 120 GW mocy zainstalowanej w Europie;
- H. mając na uwadze, że w ciągu ostatnich dziesięciu lat koszt elektrolizerów spadł już o 60 %, a według Komisji w 2030 r. zmniejszy się o połowę dzięki korzyści skali;
- I. mając na uwadze, że ogniwa paliwowe i elektrolizery wymagają zaawansowanych technologicznie komponentów i kilku surowców krytycznych, w szczególności metali z grupy platynowców, których główni producenci mają siedzibę poza UE, często w krajach, w których wydobywanie wiąże się z poważnymi naruszeniami praw człowieka, pogorszeniem sprawowania rządów, konfliktami i degradacją środowiska, podczas gdy warunki prowadzenia działalności dla producentów z siedzibą w UE są niekonkurencyjne;
- J. mając na uwadze, że rynek wodoru odnawialnego musi dopiero powstać i będzie wymagał odpowiedniej ochrony klientów oraz znacznych inwestycji, aby zdekarbonizować wszystkie sektory, w których trudno jest obniżyć emisje;
- K. mając na uwadze, że należy zachęcać użytkowników końcowych do wspierania popytu na produkty odnawialne i niskoemisyjne we wszystkich sektorach, w tym tych, które mogą wykorzystywać wodór niskoemisyjny w procesie przechodzenia na gospodarkę zdekarbonizowaną;
- L. mając na uwadze, że ustalanie poziomu cen równowagi na podstawie czynników podaży i popytu ma kluczowe znaczenie dla konsolidacji podstaw rynku wodoru, ukierunkowania publicznego wsparcia finansowego i umożliwienia skutecznego nadzoru regulacyjnego i monitorowania publicznego;
- M. mając na uwadze, że Komisja szacuje cenę wodoru odnawialnego w UE, na którą wpływ ma cena energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych i elektrolizerów, na 2,5–5,5 EUR/kg, podczas gdy cena wodoru z paliw kopalnych wynosi ok. 1,5 EUR/kg;
- N. mając na uwadze, że globalni partnerzy gospodarczy i konkurenci, w tym Stany Zjednoczone i Chiny, zapewniają silne wsparcie finansowe krajowej produkcji wodoru odnawialnego, czego przykładem jest amerykańska ustawa o obniżeniu inflacji wspierająca wodór odnawialny za pomocą ulgi podatkowej w wysokości do 3 USD za kilogram;
- z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji w sprawie Europejskiego Banku Wodoru; zauważa, że nazwa „Euro-Europejski Bank Wodoru” może być myląca, ponieważ nie jest to bank, lecz inicjatywa, która ma być skutecznym i sprawnym punktem kompleksowej obsługi służącym koordynacji działań i finansowania, aby wspierać projekty związane z wodorem odnawialnym w całym łańcuchu dostaw;
 - zachęca Komisję do zapewnienia tej inicjatywie większych środków finansowych i widoczności, ponieważ będzie ona ważnym kamieniem milowym w tworzeniu europejskiego rynku wodoru; uważa, że Europejski Bank Wodoru powinien ponosić wyraźną odpowiedzialność za realizację zaleceń zawartych w niniejszej rezolucji;
 - przypomina, że jedyną zrównoważoną formą wodoru jest wodór odnawialny; zauważa, że elektrolizery odpowiadają mniej niż 4 % całkowitej produkcji wodoru w UE; zauważa, że wodór niskoemisyjny odegra rolę w okresie przejściowym prowadzącym do gospodarki o zerowej emisji netto oraz w rozwoju rynku wodoru;
 - uznaje, że produkcja wodoru odnawialnego wymaga dużych ilości energii; zauważa, że aby osiągnąć cele dotyczące wodoru odnawialnego, trzeba będzie zwiększyć produkcję elektrolizerów zawierających surowce krytyczne; odnotowuje, że będzie to też wymagało znacznego zwiększenia zdolności produkcyjnej energii odnawialnej i modernizacji sieci energetycznej;
 - przypomina, że Międzynarodowa Agencja Energetyczna szacuje, iż do 2030 r. 32 % światowej mocy produkcyjnej elektrolizerów będzie zlokalizowane w Europie, jeśli uda się zrealizować wszystkie zaplanowane projekty; podkreśla, że trzeba utrzymać i wzmocnić pozycję UE jako światowego lidera w dziedzinie wodoru przez rozwój innowacyjnego i sprawnego rynku, który będzie łączył producentów z konsumentami przy wykorzystaniu odpowiedniej infrastruktury;
 - z zadowoleniem przyjmuje wnioski Komisji dotyczące aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie, europejskiego aktu w sprawie surowców krytycznych oraz przeglądu dyrektywy w sprawie energii odnawialnej, które przyczynią się do powstania bezpiecznych, konkurencyjnych i odpornych łańcuchów wartości zaspokajających większe zapotrzebowanie na produkowany w UE wodór odnawialny i elektrolizery; podkreśla, że Europejski Bank Wodoru powinien być uzupełnieniem aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie;

7. zdecydowanie popiera usprawnione i szybsze procedury wydawania pozwoleń w całym łańcuchu wartości, aby zwiększyć produkcję wodoru odnawialnego i wspierać innowacje; nalega, by utrzymać obecny wysoki poziom ochrony środowiska podczas oceny wniosków o pozwolenie, a jednocześnie usprawnić niektóre aspekty procedur wydawania pozwoleń i procedur administracyjnych związane ze środowiskiem w przypadku projektów dotyczących energii odnawialnej;

8. uważa, że aby zabezpieczyć suwerenność przemysłową UE w kontekście otwartej autonomii strategicznej, wyraźnym priorytetem pierwszego etapu wprowadzania Europejskiego Banku Wodoru powinno być zwiększenie produkcji krajowej, a następne etapy można by rozszerzyć, aby umożliwić rozwój konkurencyjnego importu wodoru odnawialnego; przypomina, że zakres kompetencji Europejskiego Banku Wodoru powinien obejmować zarówno wspieranie produkcji krajowej, jak i importu;

9. z zadowoleniem przyjmuje rolę Europejskiego Banku Wodoru w zwiększaniu przejrzystości przepływów, transakcji i cen na powstającym rynku wodoru; podkreśla, że funkcja ta ma kluczowe znaczenie dla zwiększenia zaufania do rynku, wzmocnienia nadzoru regulacyjnego i monitorowania publicznego oraz informowania o zintegrowanym planowaniu infrastruktury energetycznej;

10. podkreśla, że finansowanie prywatne odegra zasadniczą rolę w budowaniu europejskiego rynku wodoru odnawialnego oraz że rynek ten, gdy zacznie działać, nie powinien być zależny od dotacji publicznych;

11. zauważa, że solidne unijne ramy regulacyjne rynku wodoru mogą przyczynić się do powstania właściwie funkcjonującego rynku; uważa, że do zapewnienia pewności inwestycyjnej w przypadku niezbędnych inwestycji w produkcję wodoru i infrastrukturę wodorową konieczna jest przewidywalna i mniej zmienna ścieżka cenowa;

12. uważa, że akty delegowane w sprawie odnawialnych paliw ciekłych i gazowych pochodzenia niebiologicznego zwiększyły przewidywalność i pewność dla inwestorów; z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji w sprawie pakietu dotyczącego rynków wodoru i gazu zdekarbonizowanego; nalega na zapewnienie temu sektorowi spójnego i stabilnego otoczenia regulacyjnego;

13. podkreśla, że według Międzynarodowej Agencji Energii Odnawialnej produkcja wodoru w drodze elektrolizy wymaga dużej ilości wody – od 18 do 24 kg wody na kg wodoru; zwraca uwagę, że zużycie wody jest jeszcze wyższe na wcześniejszych etapach łańcucha wartości; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwrócenia szczególnej uwagi na efektywne gospodarowanie zasobami oraz na ramową dyrektywę w sprawie gospodarki wodnej⁽²³⁾, w szczególności w regionach zagrożonych suszą; apeluje o dalsze badania nad technologiami odsalania wody, które minimalizują zużycie energii i wpływ na środowisko, zwłaszcza zanieczyszczenie solanką;

14. podkreśla znaczenie dolin wodorowych i związanej z nimi infrastruktury jako instrumentów wspierających dekarbonizację okręgów przemysłowych, umożliwiających innowacje i przyczyniających się do rozwoju lokalnej gospodarki; zauważa, że doliny wodorowe zapewniają zabezpieczone klastry podaży wodoru i popytu na wodór w Europie; uważa, że Europejski Bank Wodoru ma obowiązek koordynować i wspierać wszystkie odpowiednie centra zużycia w dolinach wodorowych oraz doskonalić sztanndarowe projekty wodorowe na dużą skalę;

Wsparcie finansowe dla krajowej produkcji wodoru odnawialnego

15. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Komisji o uruchomieniu pierwszej cenowej aukcji pilotażowej, by wesprzeć wodór odnawialny; odnotowuje budżet na wsparcie produkcji wodoru odnawialnego w wysokości 800 mln EUR na dziesięć lat; wzywa Komisję, by szybko oceniła tę aukcję pilotażową pod kątem skuteczności, skutków makroekonomicznych i przemysłowych;

⁽²³⁾ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

16. uznaje decyzję Komisji o udzieleniu wsparcia w formie stałej premii podczas pierwszej aukcji pilotażowej, ponieważ różnica między produkcją a zużyciem wodoru będzie wysoka, przynajmniej na samym początku; nalega, aby na przyszłych aukcjach ustalić stałą premię odpowiadającą premii przewidzianej w amerykańskiej ustawie o obniżeniu inflacji lub od niej wyższą; zwraca się do Komisji o rozważenie mechanizmów uzupełniających, np. dotacji, kontraktów różnicowych i kontraktów na transakcje różnicowe dotyczące dwutlenku węgla; uważa, że te mechanizmy uzupełniające mogą wspierać nie tylko produkcję, lecz również popyt na wodór odnawialny;

17. ponownie podkreśla znaczenie równowagi geograficznej i sektorowej, aby umożliwić produkcję wodoru odnawialnego w całej UE i jego wykorzystanie w sektorach, w których trudno jest obniżyć emisje; podkreśla, że należy unikać pogłębiania różnic regionalnych, które już istnieją ze względu na różny poziom rozwoju rynku wodoru; wzywa Komisję do rozwijania aukcji regionalnych oraz wskazania w tym celu regionów, które byłyby dość duże, by zapewnić odpowiednią konkurencję, a jednocześnie równowagę geograficzną; zwraca się do Komisji, by zaproponowała klucz alokacji i tym samym wsparła równomierny rozwój europejskiego rynku wodoru na poziomie regionów;

18. wzywa Komisję, by zapewniła pomoc techniczną państwom członkowskim o niskim stopniu uczestnictwa, jak przewidziano w ostatnim przeglądzie dyrektywy o handlu emisjami ⁽²⁴⁾; podkreśla, że takie wsparcie powinno zachęcać wnioskodawców ze wszystkich państw członkowskich do udziału w aukcjach Europejskiego Banku Wodoru;

19. podkreśla, że Europejski Bank Wodoru powinien też przyciągać mniejsze, rozwijające się projekty; proponuje Komisji, aby dostosowała niektóre elementy struktury aukcji, w szczególności wymóg minimalnej mocy zainstalowanych elektrolizerów i ograniczenie maksymalnego poziomu oferty, oraz rozważyła możliwość łączenia aplikacji, aby ułatwić udział małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP);

20. zwraca się do Komisji o ponowną ocenę i wyjaśnienie zasad zgodności między publicznym wsparciem finansowym a finansowaniem udzielanym w ramach Europejskiego Banku Wodoru, biorąc pod uwagę, że nie powinno się kumulować tych samych kosztów, aby zapewnić uczciwą konkurencję między wszystkimi wnioskodawcami;

21. podkreśla, że przy planowaniu przyszłych aukcji należy ściśle priorytetowo potraktować sprzedaż odnawialnego wodoru do gałęzi przemysłu, w których trudno jest obniżyć emisje, i do transportu ciężkiego, w szczególności lotnictwa i żegluga; uważa w związku z tym, że kryteria kwalifikowalności aukcji powinny obejmować pewne ograniczenia;

22. zwraca się do Komisji o uwzględnienie nie tylko ceny, ale również jasnego systemu punktów premiowych w rankingu ofert; zauważa, że taki system powinien nagradzać oferty, które spełniają najwyższe wymogi zrównoważonego rozwoju, prowadzą do tworzenia znaczących miejsc pracy i promują wysokiej jakości staże, praktyki zawodowe, przygotowanie zawodowe oraz przekwalifikowanie lub podnoszenie kwalifikacji pracowników;

23. uznaje pilną potrzebę zwiększenia produkcji elektrolizerów w UE; proponuje rozróżnienie między wydatkami operacyjnymi a wydatkami kapitałowymi; uważa, że potencjalne wsparcie nakładów inwestycyjnych na niskoemisyjny wodór należy przeznaczać wyłącznie na inwestycje, które mogą przyczynić się do produkcji wodoru odnawialnego na późniejszym etapie, w szczególności na zakup elektrolizerów;

Wsparcie pozafinansowe dla ekosystemu wodorowego UE

24. z zadowoleniem przyjmuje pomysł Komisji dotyczący wprowadzenia koncepcji „aukcji jako usługi”; uważa, że mogłoby to obniżyć koszty administracyjne dla państw członkowskich i wspierać prawdziwie europejską ścieżkę transformacji energetycznej; zwraca się do Komisji o ocenę tej koncepcji i zbadanie jej dalszego rozwoju w odniesieniu do innych technologii energii odnawialnej; podkreśla, że należy w miarę możliwości ograniczyć obciążenia administracyjne w procesie składania wniosków, aby z procesem udzielania zamówienia poradziły sobie także MŚP;

⁽²⁴⁾ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

25. sugeruje, że Europejski Bank Wodoru powinien móc zapewniać podmiotom prywatnym specjalne doradztwo dotyczące rozwoju w UE instalacji wykorzystujących wodór odnawialny i niskoemisyjny; uważa, że taka usługa nie powinna być uzależniona od tego, czy wnioskodawca otrzymał finansowanie z Europejskiego Banku Wodoru; proponuje, by podstawą tej usługi doradztwa była specjalistyczna wiedza Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI); proponuje włączenie działań europejskiego sojuszu na rzecz czystego wodoru do Europejskiego Banku Wodoru, aby stworzyć fizyczne forum spotkań producentów i konsumentów wodoru, na którym mogliby uzyskiwać porady i wymieniać się najlepszymi praktykami;

26. podkreśla, że należy ograniczyć rozdrobnienie podmiotów UE zajmujących się wodorem; proponuje, by ramy Europejskiego Banku Wodoru obejmowały działania Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Czystego Wodoru, a zwłaszcza obserwatorium zajmującego się wodorem w ogniowach paliwowych; zaznacza, że nie powinno to skutkować ograniczeniem inwestycji publicznych w badania, rozwój i innowacje;

27. uważa, że dobrowolny mechanizm wspólnych zakupów wodoru może przyczynić się do rozwoju krajowego rynku wodoru i zabezpieczenia importu w ramach Europejskiego Banku Wodoru; podkreśla, że wspólne zakupy ułatwiłyby również inwestycje w budowę mocy wytwórczych wodoru odnawialnego, zapewniłyby dostawy wodoru odnawialnego po przystępnych cenach i zapobiegłyby wzajemnemu przebijaniu ofert przez konsumentów europejskich;

28. zauważa, że mechanizm AggregateEU może być projektem pilotażowym służącym rozwojowi rynku wodoru w ramach Europejskiego Banku Wodoru; wzywa Komisję, by oceniła rozwój mechanizmu dobrowolnej agregacji zapotrzebowania i wspólnych zakupów wodoru oraz by w stosownym przypadku przedłożyła w tym celu wniosek ustawodawczy; uważa, że podstawą tej oceny mogłaby być szczegółowa analiz odpowiednich modeli współpracy przedsiębiorstw i możliwość stworzenia systemów gwarancji pozwalających skutecznie angażować mniejsze przedsiębiorstwa i MŚP;

29. wzywa państwa członkowskie do stosowania zielonych zamówień publicznych, aby faworyzować towary wytwarzane przy użyciu wodoru odnawialnego, np. stal wykorzystywaną do budowy budynków publicznych i infrastruktury publicznej;

Import wodoru odnawialnego

30. zauważa, że pomimo wzrostu krajowej produkcji wodoru odnawialnego rosnący popyt może wymagać importu z krajów trzecich; podkreśla, że w odpowiedzi na rosnący popyt na rynku europejskim Europejski Bank Wodoru powinien wykorzystać synergie w odniesieniu do przyspieszenia importu wodoru odnawialnego;

31. podkreśla znaczenie promowania korytarzy infrastrukturalnych określonych w komunikacie Komisji w sprawie planu REPowerEU, aby ułatwić import do 10 mln ton wodoru odnawialnego, a jednocześnie wspierać dekarbonizację w krajach partnerskich;

32. przypomina, że mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM) będzie miał zastosowanie do wodoru; podkreśla ważną rolę UE jako podmiotu wyznaczającego światowe standardy i wzywa Komisję, by zgodnie ze zmienioną dyrektywą w sprawie energii odnawialnej zapewniła do 31 grudnia 2025 r. solidny wspólny system certyfikacji importu wodoru odnawialnego, który będzie równoważny zasadom mającym zastosowanie do produkcji krajowej, aby zapewnić równe warunki działania wiarygodnym partnerom międzynarodowym;

33. nalega, aby inwestycje w wodór odnawialny z krajów trzecich podlegały międzynarodowym zasadom należytej staranności, m.in. Wytycznym ONZ dotyczącym biznesu i praw człowieka, Wytycznym Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz Wytycznym OECD dotyczącym należytej staranności w zakresie odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej;

34. zwraca się do Komisji o przygotowanie wytycznych z jasnymi i przejrzystymi kryteriami kwalifikowalności producentów z krajów spoza UE do uzyskania wsparcia na podstawie ryzyka geopolitycznego i jego potencjalnego ograniczenia w drodze współpracy, dostępności zasobów na potrzeby krajowej transformacji energetycznej, zgodności z wartościami UE oraz standardami środowiskowymi i społecznymi, w tym warunkami pracy i prawami ludności rdzennej;

35. podkreśla, że w niektórych regionach świata warunki produkcji wodoru odnawialnego są znacznie lepsze ze względu na obfitość przestrzeni i energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych; przypomina, że dyplomacja energetyczna i wodorowa UE powinna propagować rozwój opartych na zasadach, przejrzystych i niezakłóconych światowych rynków wodoru oraz mieć na celu umożliwienie krajom partnerskim na całym świecie, a zwłaszcza w sąsiedztwie UE, transformacji energetycznej oraz poprawy ich standardów środowiskowych, społecznych i demokratycznych;

36. zwraca uwagę na znaczenie dywersyfikacji dostawców i utrzymania uczciwych warunków działania na całym świecie przy wspieraniu produkcji wodoru odnawialnego w krajach trzecich; proponuje wprowadzenie wymogu stosowania waluty euro w przypadku importu wodoru odnawialnego otrzymującego wsparcie UE, aby euro stało się globalną walutą odniesienia dla handlu wodorem na całym świecie;

Wsparcie finansowe transportu wodoru odnawialnego

37. podkreśla, że aby pomyślnie przyspieszyć rozwój rynku wodoru, należy zapewnić wystarczające inwestycje na budowę odpowiedniej infrastruktury wodorowej nie tylko z myślą o połączeniu podaży i popytu, ale również magazynowaniu i transporcie wodoru w całej UE (na przykład europejska wodorowa sieć szkieletowa); podkreśla, że należy unikać wąskich gardeł i brakujących połączeń, aby wodór mógł dotrzeć do sektorów najbardziej go potrzebujących; podkreśla, że podczas rozwoju systemu wodorowego należy w miarę możliwości priorytetowo traktować kolokację produkcji i wykorzystania oraz umożliwić jak największą synergię z istniejącą infrastrukturą transportu gazu ziemnego;

38. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by sprzyjały inwestycjom prywatnym i w razie potrzeby zapewniły finansowanie publiczne nowych instalacji wykorzystujących wodór i służących przekształceniu instalacji obecnie wykorzystujących gaz ziemny; uważa, że dotacje i kontrakty na transakcje różnicowe (dotyczące dwutlenku węgla) uwzględniające koszty transportu mogą być odpowiednimi instrumentami wspierania inwestycji w infrastrukturę wodorową; podkreśla z tej samej perspektywy, że należy przeznaczyć dodatkowe zasoby na instrument „Łącząc Europę”, aby zwiększyć finansowanie odpowiedniej infrastruktury, oraz że należy uruchomić alternatywne finansowanie unijne w ramach polityki spójności oraz Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;

39. wzywa Komisję, aby zleciła Europejskiemu Bankowi Wodoru koordynację gromadzenia wszystkich odpowiednich danych przekazywanych przez Komisję, organizacje międzynarodowe lub przemysł w związku z produkcją, magazynowaniem, transportem, dystrybucją i zużyciem wodoru; zauważa, że w miarę możliwości dane te powinny być udostępniane publicznie oraz że mogą być wykorzystywane w procesie decyzyjnym dotyczącym zatwierdzania infrastruktury związanej z wodorem na mocy zmienionego rozporządzenia w sprawie transeuropejskich sieci energetycznych ⁽²⁵⁾;

Usprawnienie instrumentów UE i mechanizmy finansowe

40. wyraża zaniepokojenie, że obecnie przemysł ma do czynienia z mozaiką różnych instrumentów wsparcia finansowego produkcji wodoru; wzywa Komisję, aby uczyniła Europejski Bank Wodoru punktem kompleksowej obsługi w dziedzinie finansowania wodoru;

41. odnotowuje łączny budżet dla Europejskiego Banku Wodoru w wysokości 3 mld EUR, ogłoszony w orędziu o stanie Unii w 2022 r.; zwraca się do Komisji o wyjaśnienie rocznego budżetu dostępnego na kolejne pięć lat w ramach każdego filaru Europejskiego Banku Wodoru oraz o przygotowanie planu działania dotyczącego planowanych aukcji; domaga się, aby przyszłe aukcje były ogłaszane z co najmniej 12-miesięcznym wyprzedzeniem, aby zapewnić sektorowi przewidywalność;

42. wyraża poważne obawy dotyczące ogólnego budżetu Europejskiego Banku Wodoru w porównaniu z dotacjami, zachętami i atrakcyjniejszymi ramami inwestycyjnymi w innych regionach świata, zwłaszcza w Chinach i Stanach Zjednoczonych; uważa, że obecna pula 800 mln EUR na pierwszą aukcję pilotażową jest zbyt ograniczona; wzywa Komisję, by zaproponowała odpowiedni budżet dla Europejskiego Banku Wodoru i w nadchodzących latach znacznie go zasilić nowymi zasobami;

⁽²⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i rady (UE) 2022/869 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, zmiany rozporządzeń (WE) nr 715/2009, (UE) 2019/942 oraz dyrektyw 2009/73/WE i (UE) 2019/944 oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 347/2013 (Dz.U. L 152 z 3.6.2022, s. 45).

43. z zadowoleniem przyjmuje śródkresowy przegląd wieloletnich ram finansowych (WRF), podczas którego Komisja zaproponowała dodatkowe 5 mld EUR na fundusz innowacyjny; wzywa, aby przeznaczyć znaczną część tych dodatkowych środków na Europejski Bank Wodoru i aby fundusz innowacyjny mógł wspierać więcej projektów; podkreśla, że oprócz funduszu innowacyjnego należy zbadać alternatywne finansowanie, aby Europejski Bank Wodoru był niezależny od wahań opłat emisyjnych;

44. wzywa Komisję, by rozważyła indeksację inflacji w odniesieniu do stałej premii, aby zapewnić stabilność i ochronę producentów – zwłaszcza małych i średnich – przed potencjalnymi przyszłymi wzrostami kosztów energii, surowców i pracy;

45. zauważa, że Komisja nie przedstawiła dotychczas instrumentu finansowego wspierającego import wodoru odnawialnego; zachęca do współpracy między Europejskim Bankiem Wodoru a programami opracowanymi przez państwa członkowskie w kwestiach dotyczących importu; zwraca się do Komisji, by przedstawiła wniosek ustawodawczy dotyczący instrumentu finansowego ukierunkowanego na import z państw spoza UE, w stosownych przypadkach w ramach Europejskiego Banku Wodoru i zgodnie z CBAM;

46. podkreśla potrzebę wyspecjalizowanego personelu do prowadzenia działalności Europejskiego Banku Wodoru i w związku z tym występuje o odpowiednie finansowanie; proponuje utworzenie grupy zadaniowej ds. Europejskiego Banku Wodoru złożonej z pracowników wszystkich odpowiednich służb Komisji;

47. z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, by usprawnić wykorzystanie unijnego finansowania na projekty wodoro-
we, a także wniosek ustawodawczy dotyczący Platformy na rzecz technologii strategicznych dla Europy (STEP), w którym wodór odnawialny uznano za kluczową czystą technologię wymagającą dalszego wsparcia; apeluje o zapewnienie najwyższego poziomu synergii między STEP a Europejskim Bankiem Wodoru;

48. nalega, aby Europejski Bank Wodoru stał się pojedynczym punktem kontaktowym i udzielał informacji o funduszach dostępnych na szczeblach unijnym i krajowym na wsparcie projektów związanych z wodorem odnawialnym; proponuje, by połączyć kompas finansowania publicznego na rzecz wodoru z Europejskim Bankiem Wodoru, uwzględnić informacje na temat wszystkich odpowiednich instrumentów finansowych, w tym między innymi instrumentu „Łącząc Europę”, programu „Horyzont Europa” i funduszu innowacyjnego, oraz regularnie je aktualizować;

49. proponuje, aby Europejski Bank Wodoru stworzył narzędzie internetowe umożliwiające przemysłowi, a w szczególności MŚP, szybką ocenę ewentualnej kwalifikowalności projektu dotyczącego wodoru odnawialnego lub niskoemisyjnego do finansowania ze środków UE, co nie powinno naruszać ostatecznej decyzji ani wymagać przekazania jakichkolwiek informacji poufnych;

50. wzywa EBI, by zwiększył dostęp do finansowania projektów związanych z wodorem odnawialnym; zwraca się do EBI o udzielanie pożyczek o zerowym oprocentowaniu lub pożyczek gwarantowanych, pomagających w zabezpieczeniu długoterminowego finansowania oraz umożliwiających inwestycje kapitałowe i inne inwestycje w odpowiednie projekty;

51. popiera wprowadzenie maksymalnej ceny stałej premii, zgodnie z propozycją Komisji, aby uniknąć nadmiernego rekompensowania wnioskodawców wygrywających aukcje; nalega, aby UE zaprzestała udzielać wsparcia z chwilą, gdy cena rynkowa wodoru odnawialnego stanie się konkurencyjna; wzywa Komisję, by stale monitorowała koszty produkcji i cenę rynkową wodoru odnawialnego oraz ponownie oceniała stałą premię przyznaną zwycięskim projektom po zakończeniu każdego ustalenia umownego między producentami a konsumentami lub co najmniej raz na pięć lat;

Przejrzystość, odpowiedzialność i sprawozdawczość

52. podkreśla, że Komisja powinna sporządzać roczne sprawozdanie oceniające postępy w rozwoju rynku wodoru odnawialnego i niskoemisyjnego oraz działania Europejskiego Banku Wodoru; apeluje, aby sprawozdanie to zawierało również ocenę geograficznego podziału finansowania, liczby stworzonych miejsc pracy, ewolucji podaży i popytu, kosztu wodoru odnawialnego w porównaniu z innymi formami wodoru oraz rozwoju specjalnej infrastruktury wodorowej;

53. zwraca się do Komisji, by przedstawiła kompleksową ocenę Europejskiego Banku Wodoru, zanim złoży wniosek dotyczący nowych wieloletnich ram finansowych;

◦
◦ ◦

54. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji wszystkim instytucjom UE oraz państwom członkowskim.
